

TBMM
YEŞİL SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı: 1386
Tarih: 31.08.2021

3895

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

Orman yangınları başka ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de yaz aylarında inanılmaz boyutlarda artış göstermektedir. Orman yangınları doğal sebeplerle olduğu gibi, dikkatsizliğin yanında kasti olarak yakıldığı kamuoyuna yansıyan vakalardan bilinmektedir. Daha çok deniz kenarlarına çıkan yangınlar "İmar rantı için buraları yaktılar" tartışmalarını haklı olarak gündeme getirmektedir. Ormanların yanması ekolojik tahribat, iklim değişikliği ve kuraklık gibi birçok sorunu da beraberinde getirmektedir.

Türkiye'nin 1988'den beri kaydedilmiş orman yangını verilerine göre rapor edilmiş orman yangını sayısında bir artış görülmekle birlikte yanan ormanlık alanlarda ise düşüş olduğu gözlenmektedir.

Türkiye Orman Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre 1988-2019 arasında toplamda 68.579 adet yangın çıkmış, 336.824 hektar alan yanmıştır. Bu veri, yılda ortalama 2.143 adet yangına, 10.526 hektar alanın tahribine tekabül etmektedir. Bu yangınların büyük bir kısmı, % 48'i ihmâl/kaza, % 10'u kasıtlı olmak üzere beşerî faktörler sonucu çıkmış, %11'i doğal nedenlere atfedilmiştir. Yangının çıkma nedeninin bulunamadığı vakalar genel orman yangınlarının % 30'luk bir kısmını oluşturmuştur.

2021 yılında çoğunluğu Akdeniz, Ege, Marmara, Batı Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki 53 ilde çıkan 299 orman yangınında 8 kişi hayatını kaybederken, önceki yıllara göre büyük artışla 150 binden fazla hektar orman alanı ve yerleşim yeri küle dönmüş ve binlerce hayvan can vermiştir.

Önceki dönem Tarım ve Orman Bakanının açıklamasına göre 2022 yılında çıkan 2 bin 43 orman yangınında 12 bin 384 hektar alanın yandığını bildirilmiştir.

2023 yılında da Türkiye'nin birçok ilinde yangınlar olmuş, Çanakkale merkeze bağlı Damyeri köyünde 22 Ağustos tarihinde çıkan yangın rüzgarında etkisiyle büyümüş, ormanlık alana sıçrayan yangında 12 köy yangından etkilenmiştir. Yangında 2 bin 650 hektarı ormanlık alan olmak üzere 4 bin 80 hektar alan yanarak, küle dönmüştür.

Yine Ağustos ayı içerisinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde bulunan Cudi dağının eteklerinde çıkan (çıkarılan) ve geniş bir alana yayılan orman yangını için acil müdahale çağrısında bulunurken yangına müdahale edilmesine izin verilmediği yerel kaynaklardan aktarılmıştır.

Anayasanın 169. Maddesinde "...Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz...orman sınırlarında daraltma yapılamaz." denilmektedir. Anayasanın bu amir hükmüne rağmen yanan ormanların ne kadarının imara açıldığı ne kadarının maden sahası yapıldığı veya tekrar ağaçlandırıldığı ile ilgili resmi kayıtlara ulaşmak mümkün görülmemektedir.

Bu bağlamda;

- 1- 1980-2002 yılları arası ile 2002 yılından bugüne kadar yanan orman arazilerinin üzerine hangi konutlar, oteller yapılmış, hangilerine maden işletme ruhsatı verilmiştir?
- 2- Bakanlığınız kayıtlarında 1980-2002 yılları arası ile 2002 yılından günümüze yanan ormanların yangın sonrası fotoğrafı ile aynı yerlerin bugünkü hava fotoğrafını beraber yayınlamayı düşünüyor musunuz? Bu orman alanlarında yerleşim, konut, otel, tatil köyü, maden sahası varsa bunların mülkiyetleri kime aittir?
- 3- 1980-2002 yılları arası ile 2002 yılından bugünüme, yanan tüm ormanlık alanların miktarı ne kadardır? Bunların ne kadarı tekrar ağaçlandırılmıştır?
- 4- 1980-2002 yılları arası ile 2002 yılından bu yana yıllara ve illere göre çıkan orman yangınları istatistiği neden yayımlanmamaktadır?
- 5- 1980-2002 yılları arası ile 2002 yılından bu yana çıkan orman yangınlarının sebepleri kategorik olarak nelerdir? Rant için kasti olarak yakıldığı iddia edilen alanlarda yapılaşma olduğu iddiaları doğru mudur?
- 6- Orman yangınlarına hızlı müdahale edilmesi için Türkiye'nin kaç yangın söndürme uçağı bulunmaktadır?